

proposta didàctica

propostes didàctiques elaborades per Xavier Mínguez

www.bromera.com
edicions

bromera

MENJARÉ
BOLLYC@OS PER TU

Pasqual Alapont

Puceta xacoli
xiquets catalins
dentistes ares
bàsquet museus obre

EDICIONS
bromera

Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil

DESCRIPCIÓ

Autor: Pasqual Alapont
EDICIONS BROMERA / ALZIRA, 2009
Col·lecció: «Espurna», núm. 45

Format: 130 × 205 mm., 160 pàgines
Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre
Edat: a partir dels 14 anys

Aquest llibre parteix de la literatura amorosa de format epistolar, transformada ara en un intercanvi alternatiu de correus electrònics, en què dos enamorats, Cristina i Ramon, adolescents ambdós, es troben entre València i Londres. Una separació forçada per un pare orxater i sentimental, una mare que es busca a si mateixa i els dos protagonistes; una història en què s'entremesclen les peripècies vitals dels personatges per a mostrar algunes de les veritats de la vida: res és per sempre, i es pot estimar dues persones alhora. *Puceta* i *Gominoleta* comparteixen les amargures de l'educació sentimental, en conèixer els avatars de la vida del seu millor confident: l'examant forçat a viure lluny.

En resum, un curs de retòrica epistolar accelerat amb dos estils complementaris. Una advertència contra l'abús del xocolate com a antidepressiu i diferents interpretacions sobre la necessitat de continuar vivint conformen un breu relat que enganxa de principi a fi literaturitzant les relacions dels adolescents de principis del segle XXI.

Pasqual Alapont (Catarroja, 1963) és un dels autors valencians actuals més llegits. Dramaturg prolífic, actor i dedicat a la labor editorial ha rebut, sobretot, el reconeixement del públic. En la seua prosa destaca la facilitat per a recrear situacions literàries convertint-les en versemblants. Aquesta extraordinària capacitat d'aproximar el relat a la quotidianitat és desenvolupada de manera extraordinària en aquest relat sobre l'activitat epistolar a colp de teclat.

ACTIVITATS PRÈVIES A LA LECTURA

- Una presentació adequada pot ser iniciar un debat sobre les relacions en la distància: l'alumnat pot contar les seues experiències i posicionar-se davant de les màximes «L'amor ho pot tot» *vs.* «El temps ho cura tot».
- Segur que molts alumnes utilitzen les noves tecnologies per a comunicar-se (mòbil, correu electrònic, xat...). Es pot iniciar un col·loqui perquè es realitzen aportacions sobre l'ús que es dóna a les tecnologies que comuniquen i perquè reflexionen sobre els avantatges i desavantatges dels nous mitjans.
- El títol pot resultar un incentiu: podrem establir un col·loqui sobre el nostre comportament o les manies que tenim quan ens trobem lleugerament deprimits. De segur que l'alumnat traurà partit d'aquesta proposta si la desenvolupem fins a comentar les manies de familiars, amics, coneguts...
- Pot ser especialment divertit –l'obra ho és– llegir algun dels correus del principi: per exemple, els del 20 o 21 de juny. Es tracta de moure a la curiositat per una lectura molt amena i pròxima al llenguatge dels joves. Els principis i finals són especialment frescos:
 - «No sé si què, punyeta?» (Pàg. 23.)
 - «Oh, Cristina, no puc suportar-ho més, i et jure que ho he intentat, però no puc. Tinc una caixa roja de Nestlé entre les cames, uns trenta bombons, i pense cruspir-me-la *tout de suit*. *Vive la France!*» (Pàg. 24.)
 - «Què vols dir amb això de fins una altra? Eres un porc, un porc gavatxo. Ja t'ho diré jo qui és Ariel i Harwich! Què vol dir això que estàs un poc contrariat? Digues-me tan sols una cosa: t'has gitat amb ella, sí o no?» (Pàg. 51.)
 - «Tret de les nostres trenta-sis reconciliacions, Cristina, aquest ha estat un dels moments més tendres de la meua vida. Fabiola i jo acceptem començar de nou, sense mentides. “Sóc Brad Pitt”, li vaig deixar caure tot seguit amb els ulls mig aclucats, i ella va riure la broma amb ganes. Ens tornarem a veure, crec. Records a Charlie Purdey. Avui seria capaç d'encaixar la mà de ton pare i tot.» (Pàg. 73.)

ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

El llibre pot oferir-se com una lectura extensiva per a realitzar autònomament a casa encara que la lectura d'alguns dels fragments pot ser especialment divertida i donar peu a treballs d'aula determinats: tant sobre habilitats escrites com orals. Si es llig a casa, les activitats haurien de predisposar, únicament, al treball sobre alguna de les qüestions que pot aportar a l'alumnat. Cal recordar que és un llibre sobre les relacions i que l'autor, afortunadament, va més enllà del discurs habitual dels adolescents en aquests mitjans. Per tant, s'hauria d'aprofitar aquest aspecte per a fomentar l'hàbit escriptor. D'altra banda, la lectura pot donar peu a altres activitats:

- Contar algunes experiències absurdes d'algú de la família o d'algun conegut: un viatge a algun lloc, unes vacances fallides, un negoci que se'n va anar en orris.
- S'ha de cuidar el to de comèdia dels textos, allunyant-nos del dramatisme de determinades situacions i deixant sempre marge, per tant, a la llibertat de l'alumnat. Pot ser molt entretingut fer-ho de forma oral encara que també es podria proposar l'escriptura de les situacions més divertides, fins i tot en grup, seguint el model tan fresc del llibre.
- Escriure i llegir a la resta de companys la mania d'algun familiar, amic, amiga o d'ell mateix. Fer-ho en el to de la lectura, de forma lúdica i entretinguda. Es tracta de riure's d'un mateix.
- Es pot suggerir, en aquest aspecte, partir de la idea que conté la frase: «Les manies no les curen els metges».
- Es podria intentar buscar tòpics sobre les relacions en cançons, sèries de televisió, pel·lícules... fins i tot en anuncis publicitaris. Com presenten l'home i la dona, quins tipus de relacions s'estableixen, com assumeixen el seu paper en les relacions i, per tant, quins models rep contínuament l'alumnat sobre un aspecte de la vida tan important com són les relacions entre homes i dones.
- Encara que la tècnica del debat pot ser interessant en aquest aspecte, caldria usar-la només en grups que debaten amb fluïdesa i, sempre, treballant prèviament aspectes concrets del debat.

- Escriure un correu electrònic semblant als de la història a un enamorat figurat. Cal intentar conservar el to humorístic que s'usa en *Menjaré...* Es pot començar amb: «Estimadíssima Cristina de les meues aurícules.» (Pàg. 29.)
- Podem acudir a l'aula d'informàtica per a practicar amb les tecnologies de la comunicació: usar el xat o el correu electrònic entre grups. Es pot proposar un tema de debat i discutir entre grups. De segur que funcionarà el tema de Cristina i Ramon i la seua manera de veure les relacions. Es pot dividir la classe en dos o en diversos grups i, fins i tot, si hi ha la possibilitat es pot fer un fòrum o un blog: són molt més ràpids i divertits.
- Es pot realitzar l'activitat anterior sense necessitat de l'ordinador: amb papers on els diferents grups plasmen les seues opinions sempre en to de broma i les lligem en veu alta, responent-se alternativament a veure qui dóna respostes més gracioses. Els temes poden ser diferents, però motivadors: temes que mostren algun tipus de controvèrsia entre els membres del grup.
- Podem proposar una valoració de la postura dels dos protagonistes davant de la relació: cal considerar que és una parella tòpica. Cristina té inquietuds intel·lectuals mentre que Ramon pareix allunyat del món de la cultura i centrat en la passió pel basquetbol. Per a això, podem usar l'argument dels apel·latius afectius que es donen els protagonistes: «amoret» (pàg. 20), «puceta» (pàg. 25), «gominoleta» (pàg. 30), «goril·la» (pàg. 35)... De fet, hi ha veus en la pedagogia que clamen contra aquests dos arquetips, i hi ha estudis d'universitats americanes que parlen dels *jackass* i les *xiquetes melic* (ells tot instint, elles tot sensualitat). Eradicar aquests patrons de conducta és un aspecte fonamental de la coeducació: els xics i les xiques han de ser capaços d'interessar-se per qualsevol cosa: la literatura o l'esport, l'art o la política, l'estètica i l'ètica.
- Tal vegada trobem que a alguns alumnes no els han fet gràcia les ironies de Cristina sobre els coneixements de Ramon. De fet, molts no les captaran. No estaria malament documentar alguns dels pintors i personatges que apareixen amb alguna lectura o imatges de quadres, monuments, etc. Ho poden fer els alumnes amb l'ajuda d'Internet, per exemple, i després muntar exposicions en comú sobre els personatges i les dades culturals que apareixen en la novel·la.

ACTIVITATS POSTERIORS A LA LECTURA

- Redactar un correu electrònic per a un amic en què es descriga el que els ha passat a Ramon i a Cristina.
- Transformar la conversa virtual en una narració: ajudarà molt a la comprensió de la línia argumental i a integrar els diferents personatges, ja que, en determinats nivells, algun alumne pot haver perdut el fil de la història. L'orde dels successos ha de ser cronològic: *Cristina i Ramon tenen una relació, però el pare de Cristina ha decidit que la família es trasllade a Londres per a muntar una orxateria...*
- Comentar en grup quins aspectes de la història els pareixen més interessants o més divertits.
- De nou en grup, es pot comentar si és possible enamorar-se de dues persones al mateix temps. Entrar en el tema de l'amor implica trobar actituds molt diferents, però totes elles interessants. Acudint a l'aula d'informàtica (o consultant en casa a Internet) es pot buscar informació sobre l'amor. És un tema complex però que encanta a l'alumnat. Disposen de centenars de definicions que poden caure en la coentor però poden ajudar a treballar la diferència de percepció del tema entre homes i dones si cada persona (o cada grup) aporta una definició que considere bona i establint, posteriorment, un diàleg sobre el tema.
- L'altre tema important són les relacions. Comencen, s'acaben, se solapen... En cap moment l'autor (ni tan sols els protagonistes i a pesar de la gelosia) viu la fi de la relació com una tragèdia. De fet, el consum de bollycaos augmenta quan comença la nova relació de Ramon. Es pot establir un diàleg oral (també per escrit) en què es defense la importància de la fidelitat o la importància de fer cas, sempre, al cor.
- Es pot treballar el tema de l'absència de narració d'accions. Aquesta és, exclusivament, una narració de paraules, amb dos narradors que són protagonistes. Pot resultar interessant treballar algun dels aspectes de la narració a partir de la transformació de fragments o dels propis treballs que ja han realitzat els alumnes.

PROPOSTA DE CONTROL

1. Quin sentit té el títol en relació a la història?
2. Quants personatges importants consideres que podem trobar en la narració? Enumera'ls i redacta una breu descripció de cada personatge.
3. Quin personatge t'ha resultat més simpàtic? Com te l'imagines físicament? Descriu aquest aspecte.
4. Dels dos protagonistes, quin t'ha paregut més romàntic?
5. Tens algun amic a qui li haja ocorregut una història pareguda a la dels protagonistes? Resumeix-la breument.
6. T'has sentit identificat amb algun dels protagonistes? Per què? En què et pareixes i en què et diferencies?

Propostes didàctiques referides al llibre
Menjaré bollyc@os per tu (ISBN: 978-84-7660-551-6)

© Edicions Bromera, SL
Apartat de correus 147 - 46600 Alzira
www.bromera.com

© Pasqual Alapont, 2009

El pare de Cristina és una calamitat. Qui sinó ell muntaria una orxateria a Londres? Fóra com vendre estufes al Sàhara. Aquesta idea insensata provoca la separació de la seua filla i el seu xicot Ramon, però, gràcies al correu electrònic, el seu contacte és diari. Així ens fan partícips dels seus sentiments, modificats per l'aparició de personatges tronats, com ara Charlie Purdey, el dentista de St. Marylebone, que somia fer contorsions carnals amb la mare de Cris; o els Zanetti, una esbojarrada família calabresa empeltada al cor de Londres.

L'habilitat de Pasqual Alapont (Catarroja, 1963) per a crear històries divertides i personatges entrañables, la podem trobar en les nombroses obres que ha publicat, com ara *Fi de culs a Mallorca*. En aquesta col·lecció ha publicat també *L'infern de Marta* i *Barrots Dauvats*.

compromís social
Bancaixa

ESPURNA
bromera

978-84-7660-551-6

9 788476 605516

ucexa...
tr a t o l i n e l s x i c a o o b u l l i s
ntistes p a r e s i m a r e s e - m a i l s
quet m u s e u s o b r e s i o b l i a n s i b a r a l l e s

www.bromera.com
edicions

bromera

